

35 jaar IPO belicht in historisch boekje en video-première

Lidwiene Verhelst-Korpel (NLJ 11-09-1992)

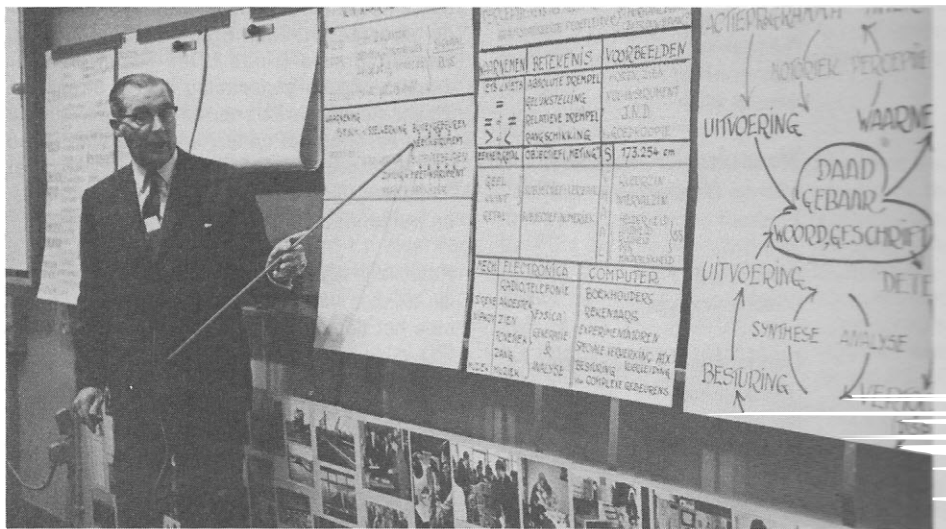

foto IPO-archieef

Jan Schouten, eerste directeur van het IPO, licht tijdens het lustrum in 1967 het IPO-onderzoek toe.

Onlangs heeft Philips een Corpora te Bureau of University Relations opgericht. De 'university relation' met de Technische Universiteit Eindhoven in de vorm van het Instituut voor Perceptie Onderzoek (IPO) bestaat op 12 september 35 jaar. Ter gelegenheid daarvan geeft het instituut in eigen beheer een boekje uit, getiteld 'Lange lijnen in het IPO-onderzoek 1957-1992', op basis van interviews met (oud-)medewerkers. Tevens vond tijdens de lustrumviering de première plaats van de video 'IPO, Technologie voor mensen'.

Voorbeelden

- In 1967 werd voor Philips Phonografische Industrie in Baarn de 'Dropout Annoyance Measuring Apparatus' ontwikkeld; daarmee kon de hinder van 'gaten in muziek' (in voorbespeelde banden) voorspeld worden; een jaar of wat geleden is een coderingsalgoritme voor de DCC geëvalueerd.
- Begin jaren zestig bleek al dat proefpersonen, bij het werken met fijne details zoals het vlechten van geheugenmatjes voor een van de eerste computergeheugens, in staat zijn een lichtbron op een optimaal niveau in te stellen en dat vrij eenduidig te doen. Eerder hadden objectievere meetmethoden minder resultaat opgeleverd: zo waren proefpersonen 's avonds kapot, maar hun prestatie of de benodigde tijd verminderde niet! Momenteel spelen psychometrische methoden als schaling een belangrijke rol bij de evaluatie van beeldkwaliteit.

Dit zijn twee voorbeelden van lange lijnen die vanuit huidige onderzoekthema's terugvoeren naar het verleden. In het IPO-lustrumboek zijn er nog talloze te vinden. Volledigheid is met het boekje zeker niet nagestreefd. Toch blijkt ook in deze bescheiden opzet al, dat niet automatisch 'vroeger' synoniem is met 'fundamenteel', 'theoretisch' of 'lange termijn', en nu met 'toepassingsgericht' of 'korte termijn'. Dat werkt relativerend in een tijd waarin van de Research een toenemend industrieel en maatschappelijk engagement verwacht wordt.

Wel had het onderzoek van het IPO in de beginperiode beduidend minder samenhang dan vandaag de dag. De interesse en ervaring van de eerste directeur, Jan Schouten, en zijn medewerkers drukten een duidelijke stempel op de keuzen die gemaakt werden. Pas onder de directeuren Caaj Greebe (1972-1975) en Herman Bouma (sinds 1975), kwam er meer consistentie en afstemming op het totaal van Philips Research. Zo sneuvelde halverwege de jaren zeventig het onderzoek naar motorische processen, zoals reactietijdmetingen bij het 'monteren' van een pen in een gat, en spier- en tremormetingen en handschriftsynthese.

Het boekje 'Lange lijnen' wil een (relativerende) lijn trekken van heden naar verleden en daarmee het denken over de rol en plaats van het IPO in de toekomst stimuleren. De video 'IPO, Technologie voor

mensen' is een algemene laboratorium- (of zo u wilt: bedrijfs-)presentatie, waaruit vooral de centrale vraagstelling en de aanpak van het instituut moeten blijken, in de eerste plaats gericht op 'afnemers van kennis'.

Ook een lange lijn trouwens. Jan Schouten al placht, aldus een van zijn eerste medewerkers, geregeld persoonlijk de boer op te gaan en te zeggen 'Wij hebben een IPO, zus en zo georganiseerd en als jullie problemen hebben, kunnen wij daar misschien wat aan doen.' Die uitspraak geldt nog steeds.

Boekje: L.M.H. Verhelst-Korpel en J 't Hart (red.), '[Lange lijnen in het IPO-onderzoek 1957-1992: Interviews met \(oud-\)medewerkers](#)', IPO, Eindhoven, 1992.

Video: "IPO: Technologie voor mensen'. Geïnteresseerden kunnen een band lenen. Bel daarvoor het secretariaat van het IPO, tel: 73873. Een Engelstalige versie is naar verwachting eind oktober klaar.